

SIMFONIA „GIOCOSA?” (1990)

“În *Simfonia „Giocosa?”* (1990), avem de-a face cu o simplificare și mai radicală a gândirii muzicale. Elementul construcției vine din tricordul diatonic, ca de exemplu do - re - mi sau sol - fa - mi sau alte variante, prin transpunerile sale paratonale - le numesc eu. Aceste transpuneri devin scopul unor jocuri pentru a realiza o construcție muzicală coerentă.

Din punct de vedere formal, în prima parte această provocare muzicală e începută și expusă exclusiv de instrumentele de coarde și percuție. În partea a II-a, prin introducerea microtoniei, a glissando-ului și spațializării intervalice (prin apariția acestor note în diferite octave), intrăm într-o nouă fază, reprezentată numai de suflători și percuționist. În partea a III-a urmează o sinteză: cele două mișcări anterioare se suprapun pe principii preponderent heterofonice, pentru ca în coda finală, după izbucnirea exclamărilor de percuție, să auzim noi asocieri dar și noi întrebări, bazate pe cele trei sunete – ca frânturi tematice timide din *Simfonia a IX-a* de Beethoven – „Toți oamenii devin frați?” (tot cu semnul întrebării) sau fraza din *Psalmul 42* - „Căutarea izvorului pur prin Dumnezeu” - ori ca și „Raiul vesel pământesc” din vechiul *Imn Regal*. Transparența și claritatea acestor suprapuneri armonioase, heterofonice, e întreruptă de intercalările resturilor explozive ale percuției.

Din punct de vedere muzical, ideile, la prima vedere disparate fiind încadrate în texte diferite, pot avea un numitor comun din punct de vedere intonațional. Mai mult, cele 8 note ale melodiei, foarte cunoscute, de Chaplin sunt absolut identice cu cele ale *Psalmului genovez 42* din punct de vedere melodic. /.../ Compoziția finită exprimă partea inefabilă a lucrurilor ce nu se mai pot „traduce” prin cuvinte.” (Tiberiu Olah, în interviul *Tiberiu Olah la 70 de ani. “Muzica îndeamnă la introspecție”*, realizat de Monica Cengher, revista Muzica, nr. 1/1998)